

Paperback Omnibus

Vroeger was alles beter!

Positiviteit

Vroeger was alles beter

Of was het gewoon anders?

Auteur: Kees van der Wal
Omslagontwerp: Kim Khanh

Non-fictie

Levensopvatting en opinie

Copyright © 2024 Walkees

DISCLAIMER

Hoewel de uitgever en auteur alles in het werk hebben gesteld om ervoor te zorgen dat de informatie in dit boek correct was op het moment van drukken en hoewel deze publicatie is ontworpen om nauwkeurige informatie te verstrekken met betrekking tot het onderwerp dat wordt besproken, aanvaarden de uitgever en de auteur geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden, weglatingen of andere inconsistenties hierin en wijst hierbij elke aansprakelijkheid jegens enige partij af voor enig verlies, schade of onderbreking veroorzaakt door fouten of weglatingen, ongeacht of dergelijke fouten of weglatingen het gevolg zijn van nalatigheid, een ongeval of enige andere oorzaak.

Tenzij anders vermeld, zijn alle namen, personages, bedrijven, plaatsen, gebeurtenissen en incidenten in dit boek het product van de verbeelding van de auteur of worden ze op een fictieve manier gebruikt. Elke gelijkenis met echte personen, levend of dood, of werkelijke gebeurtenissen, berust op louter toeval.

De uitgever en auteur geven geen garanties met betrekking tot het niveau van succes dat u zult ervaren door de adviezen en strategieën in dit boek op te volgen, en u accepteert het risico dat de resultaten van persoon tot persoon zullen verschillen. De getuigenissen en voorbeelden in dit boek laten uitzonderlijke resultaten zien, die mogelijk niet van toepassing zijn op de gemiddelde lezer, en zijn niet bedoeld om te vertegenwoordigen of te garanderen dat u dezelfde of vergelijkbare resultaten zult bereiken.

Inhoudsopgave

1.	De eeuwige discussie.....	11
2.	Media en communicatiemiddelen.....	14
3.	Generatieconflicten.....	24
4.	De Politiek	29
5.	Gezondheidszorg	36
6.	Emancipatie en feminisme.....	40
7.	De balans tussen werk en privé	44
8.	Opleidingsvormen en mogelijkheden.....	49
9.	Het bedrijfsleven en de dienstensector	53
10.	De consument.....	56
11.	Werkklimaat.....	59
12.	De Jeugd.....	63
13.	Religie en cultuur	70
14.	Verschil tussen arm en rijk	76
15.	Gevoelsbeleving en opinies	82
16.	De tijd waarin wij nu leven.....	86

Proloog.

Je hoort het zo vaak; *Vroeger was alles beter, of; vroeger was alles anders! Aan het eind van dit boek, mag je het zeggen.*

Dit boekje is geschreven door de bril van een zesenzeftigjarige man. Deze man was in zijn prille jeugd vast progressief en avontuurlijk te noemen. Niet bang voor verandering, en altijd positief in het leven staand. Toch waren er diverse fases in zijn leven, waarin hij niet gelukkig was, maar dit deelde hij, toentertijd, met niemand.

In dit boek geeft de auteur zijn kijk op de verandering van de tijd waarin wij leven, en wat dit voor mensen heeft veranderd. Ook wordt een belangrijk deel van dit boek besteed aan wat er is veranderd voor de huidige jeugd, en welke moeilijkheden dit voor hen meebrengt, door wat ouderen hen opleggen. Natuurlijk is er ook aandacht voor de verandering van de politiek, en wat dit heeft gedaan met de verandering van de tijd waarin wij leven.

Aan het eind van dit boek, geeft de auteur zijn eigen mening, over de stelling van de titel van dit boek. Zijn hoop is, dat mensen de tijd waarin wij leven zijn eigen plaats zullen kunnen geven. Met ruimte voor voldoende verdraagzaamheid voor iedereen, voor het doen van concessies, en het tonen van begrip en steun voor onze jeugd. Onze jeugd, die soms gebukt gaat onder die verandering van de tijd waarin wij leven, omdat ouderen hen dingen anders zien, vanuit de gedachte aan een wereld waarin die jeugd nog niet bestond.

1. De eeuwige discussie

De vader van het gezin riep zijn zoon tot orde, aan tafel, tijdens de avondmaaltijd.

“Leg die telefoon weg! Hier wordt gegeten, en dat doen wij hier nog steeds gezamenlijk, met het hele gezin. Vroeger hadden wij dat soort onzin niet, en was het veel gezelliger.”

De zoveelste discussie tussen vader en zoon, brandde los.

“Pa, we leven niet meer in de zeventiger jaren, de tijden zijn veranderd, of je het nu accepteert, of niet. Deze telefoon zou ooit weleens je leven kunnen redden, besef je je dat weleens? En weet je? Als je er ‘te’ voorzet, is alles slecht. Maar, ik zal hem wegleggen, ik heb honger.”

Zo ging het meestal nog wel even door, terwijl de moeder zich wijselijk stilhield, maar de zoon wist drommels goed, aan wiens kant zijn moeder stond.

Vroeger, voor de ouderen onder ons, wordt vaak vergeleken met de negatieve zaken in het huidige leven. Voor de jongeren onder ons, is het een woord met weinig waarde, omdat voor hen het heden is, wat telt.

Daar tussenin, zit de generatie, die meer bezig is met de toekomst, maar die ook wel degelijk soms gebukt gaan onder de verandering van de tijd waarin wij leven.

Die verandering van de tijd waarin wij leven heeft niet voor alles waar wij mee te maken hebben, dezelfde snelheid. Voor sommige mensen betekent dat weer dat sommige zaken te langzaam gaan, en andere zaken weer te snel. Om het nog ingewikkelder te maken; Ieder individu kan wat dat betreft een tegenstrijdig idee hebben. Te snel, of te langzaam? Beter of slechter? Het is maar de vraag hoe die individu in het leven staat, en hoe het leven zich voor ieder mens afzonderlijk ontwikkelt.

Wat zeker niet van de tijd waarin wij leven afhankelijk is, is het feit dat veel mensen de neiging hebben, bij tegenslag of negativiteit, direct naar anderen te wijzen. Een zekere mate van egocentrisme, is wat dit betreft van alle tijden. Zolang dit echter niet doorslaat naar puur egoïsme, hoeven we het woord egocentrisme nog niet direct als negatief te bestempelen. Een zekere vorm van egocentrisme is namelijk echt wel nodig om je weg door het leven te vinden. Daarover meer, verderop in dit boek. Ook zullen we een heel hoofdstuk weiden aan de jeugd, zowel de hedendaagse jeugd, als de jeugd uit vroeger tijden.

Zoals in de proloog van dit boek te lezen is, is de auteur van dit boek, op het moment van schrijven, zesenzestig jaar. Gedurende de laatste zestig jaar heeft de auteur dus met eigen ogen, veel nieuwe ontwikkelingen in de tijd kunnen volgen, en mee kunnen maken. Zo maakte hij in zijn jeugd de komst van de tv mee, en zag wat audio- en visuele middelen betreft, een heel arsenaal voorbijkomen in de tijd. Van platenspeler voor vinyl platen, naar bandrecorder, cassetterecorder, compact disk, en ga zo maar door. Zijn eerste computer was een commodore, waar in principe alleen spelletjes mee werden gespeeld, zoals ping-pong, en pacman. Later werd het wat serieuzer en raakte hij tamelijk geïnteresseerd in de materie.

Zonder een specialistische opleiding ervoor te volgen, mag hij inmiddels wel zeggen redelijk onderlegd te zijn in het werken met de computer. Wat dat onderwerp betreft is hij dus goed met de tijd meegegaan. Misschien dat dit ook wel de reden is geweest dat dit eigenlijk is gaan gelden voor alles wat nieuw ‘voor zijn voeten’ kwam, in zijn latere leven. Voor verandering is hij niet bang, en leren doet hij nog iedere dag.

Dit hoofdstuk is één van de kortste hoofdstukken in dit boek, want hierna gaan we in ieder hoofdstuk, bepaalde onderwerpen dieper en uitvoeriger benaderen. Aan het eind van dit boek, komen we dan weer terug op dit hoofdstuk, en dus, de stelling, die de titel van dit boek met zich meebrengt. Misschien is dat laatste hoofdstuk wel het belangrijkste hoofdstuk van dit boek.

Het is dan aan u, de lezer van dit boek, om voor uzelf te bepalen wat het antwoord is, of, misschien, om uzelf de vraag te stellen, of u moet blijven hangen in het verleden, of u beter kunt richten tot het heden, en de toekomst.

Dat ‘blijven hangen’ klinkt misschien wat negatief, maar is niet zo bedoeld. Zie het gewoon, voor nu, als een karaktereigenschap, zonder erover te oordelen, of als een keuze, omdat er nog geen alternatieven bekeken of bedacht zijn.

2. Media en communicatiemiddelen

Media en communicatiemiddelen staan hoog op de lijst van oorzaken en ontwikkelingen die bij hebben gedragen aan de veranderingen van de tijd waarin wij leven.

Laten we beginnen met een simpele definitie van het woord media.

Media is de meervoudsvorm van medium, dit zijn communicatie kanalen die gebruikt worden om informatie over te dragen zoals nieuwsberichten, amusement, educatie en wervende uitingen.

Als we nu, om te beginnen, eens kijken naar een aantal belangrijke media types, dan wordt waarschijnlijk direct wel duidelijk wat dit voor de mens, door de tijd, heeft betekent.

De types die we in dit hoofdstuk als voorbeeld laten dienen, zijn;

Gedrukt: Dit zijn publicaties zoals kranten, tijdschriften, flyers, folders, spandoeken en andere gedrukte of geprinte soorten media.

Audiovisueel: Dit kan een televisie-uitzending zijn, een radio-uitzending of een bioscoopvertoning.

Internet: Dit kan een website zijn, een e-mail of berichten via social media diensten.

Er zijn nog meer soorten en distributiekkanalen, maar voor het doel van dit boek, kunnen we het hierbij laten.

We hoeven ook niet dieper in te gaan op deze media types, omdat alles wat nu gaat worden besproken, een andere invalshoek heeft.

Alleen al als je kijkt naar het laatste type, internet, dan begrijpt iedereen dat dit vele veranderingen teweeg heeft gebracht, zowel in het zakelijke, als in het persoonlijke leven. Wij spitsen ons nu vooral toe op de invloed die internet heeft gekregen bij ons dagelijks, persoonlijke leven. Wanneer je werk hebt, dan heeft dat werk ook invloed op je persoonlijke leven, en je persoonlijke ontwikkeling, waar internet heden ten dage duidelijk onderdeel van is, heeft weer duidelijk zijn invloed op je werk.

De titel van dit hoofdstuk, is eigenlijk een opstapje naar de wat zwaardere onderwerpen, hierna. Dat zwaarder, zullen we trouwens een wat minder droge kost proberen te laten zijn, door soms te komen, met echte voorbeelden uit het leven.

Nu nog even terug naar die drie types, die we hierboven hebben genoemd; gedrukt, uitzending, en internet. Ook met deze volgorde alleen al, kun je direct de verandering van de tijd waarin wij leven herkennen.

Het feit dat de krant zijn intrede deed, de telefoon, en andere communicatiemiddelen zoals de telex, en later de fax, maakten de wereld al wat 'kleiner'. We werden ons meer bewust van wat er in de wereld om ons heen gebeurde. Toen later ook nog eens de computer, en internet voorhanden waren, zaten we plots bij de hele wereld op de virtuele stoep.

Dit, samen met de persoonlijke ontwikkeling die daardoor voor de meeste mensen sneller en sneller ging, maakte dat er een bredere kijk op het leven tot stand kwam.

Iets wat al veel eerder het persoonlijke en maatschappelijke leven van mensen veranderde waren de transportmiddelen die we, door de tijd heen, tot onze beschikking kregen. De boot, de trein, de auto, het vliegtuig, in die volgorde, maakte de wereld nog ‘kleiner’. De tijd die we nodig hadden om andere plaatsen of oorden te bereiken, werd steeds korter. Hierdoor kregen we persoonlijk ook meer kansen, en mogelijkheden, onze vleugels uit te slaan.

Met al deze ontwikkelingen groeide en veranderde ook het ondernemerschap, omdat meer mensen hun kansen zagen voor zichzelf te beginnen, en er daarbij ook steeds meer een globale kijk op het leven en de mogelijkheden in het leven ontstond. Grotere bedrijven ontstonden, en internationale samenwerkingsverbanden kwamen tot leven. Mensen begonnen hun grenzen te verleggen, maar dat bracht ook weer nieuwe uitdagingen met zich mee.

Cultuurbarrières, religieuze barrières, taalbarrières, en politieke invloeden moesten overwonnen worden, en mensen dienden anders te worden opgeleid, maar ook met steeds meer specialisme. Het werk begon een andere invloed te krijgen op het leven, al naar gelang de wensen en ambities van de individu. Ook kwam er steeds meer geld in omloop, en bracht dit producten en diensten nog dichterbij. Er werd meer geïnvesteerd voor groei en kwaliteit, maar ook bracht het een andere soort van macht en rijkdom voor bepaalde groepen, binnen de samenleving. Dit zou weleens één van de vele oorzaken kunnen zijn, van de verdeeldheid die op dit moment binnen de huidige maatschappij een steeds prominenter gezicht krijgt.

Terug naar de titel van dit hoofdstuk, en dat doen we middels een verhaaltje uit het echte leven, waar gebeurt.

“Het was in 1994. De autotelefoon was al een tijdje in gebruik, maar de mobiele telefoon deed pas in 1993, in Nederland zijn intrede. In eerste instantie waren het nog logge apparaten, van wel bijna een kilo zwaar. In 1994 werd er een tweede GSM netwerk in gebruik genomen, en kwam er een toestel op de markt, wat een stuk lichter was, en ‘slechts’ elfhonderd gulden kostte.

Sjaak de Ronde, was een avontuurlijke jongeman, van rond de vijftientig jaar, die al jaren met een bepaald idee had rondgelopen. Financiën en de benodigde middelen hadden ervoor gezorgd dat het lange tijd bij slechts een idee was gebleven. Toen kwam de dag dat Sjaak een keer een flink gelukje had. Hij was op dat moment vertegenwoordiger voor een bedrijf in verpakkingsmiddelen, en sloot iedere vrijdag zijn werkweek af, in de plaatselijke kroeg. Het was de gewoonte van een flinke groep zakenlui en mensen uit de vrije beroepen.

Die vrijdag, werd hij, direct nadat hij aan de bar had plaatsgenomen, op de schouder getikt door de man, die in alle kroegen in de omgeving, Piet Lotto werd genoemd. Piet deed wat ze noemden; De zwarte lotto. Sjaak keek om, en zag het lachende gezicht van Piet.

“Hey, Sjakie, heb jij je lottobriefje nog niet gecontroleerd? Of heb je het geld toch al op de rug groeien?” Sjaak wist eerst even niet waar Piet het over had, want dat lottobriefje controleerde hij eigenlijk nooit. Piet nam hem mee naar een leeg tafeltje, in een hoek van het café, en zei eerst tegen Sjaak, dat hij eerst maar even twee biertjes moest bestellen. Sjaak begon nu door te krijgen dat er weleens iets moois aan de hand zou kunnen zijn, en deed direct wat Piet hem verteld had. Piet maakte dat Sjaak een beetje zenuwachtig van ongeduld werd, want hij wachtte eerst tot de biertjes aan tafel werden gebracht. Toen pakte hij één van de glazen op, en hief het voor Sjaak zijn gezicht.

“Nou, pak je glas op, dodo, en proost met me mee.” Sjaak staarde nu bijna apathisch in het nog steeds lachende gezicht van Piet, maar hief wel zijn glas, waarop Piet de ban brak. Hij pakte een dikke envelop uit de binnenzak van zijn colbert, en gaf deze aan de nu verblufte Sjaak.

“Gefeliciteerd jongen, twintigduizend gulden, helemaal voor jou, maar denk erom, niet opgeven aan de belasting, ha-ha”.

Sjaak wist even niet wat hem overkwam, maar herstelde zich toch snel. Hij opende voorzichtig de envelop, haalde er tweehonderd gulden uit, en gaf die aan Piet Lotto.

“Hier, Piet, jij ook wat. Jij weet niet wat dit voor mij betekent. Ik zal je één ding vast verklappen. Maandag is het de dertigste van de maand, dus nog precies op tijd om nog maar één maand te hoeven werken, bij Vogelenzang, nadat ik mijn ontslag bij hen heb ingediend. Misschien heb ik nog wel meer geluk, en laten ze me gelijk gaan. Nu kan ik eindelijk aan mijn idee gaan werken, en als het me lukt, krijg je over een jaartje of zo, misschien wel eerder, nog een keer tweehonderd gulden van mij. En nu, maak je je glas leeg, en bestel ik er nog twee. Maar daarna breng ik eerst deze envelop op een veilige plek, pak er nog tweehonderd uit, en kom dan terug naar hier. Vanavond is het feest, maar morgen begin ik een nieuwe toekomst te bouwen.”

Piet Lotto vond het allemaal prima. Hij had ook een goede dag, en gunde het Sjaak van harte. Wel wilde hij natuurlijk van Sjaak weten, wat deze dan wel van plan was. Sjaak hield zich op de vlakte, maar lichtte wel een klein tipje van de sluier op.

“Ik ga allereerst een mobiele telefoon kopen, en dan ga ik een leuk tweedehands bestelwagentje kopen, en dat zal dan het begin zijn van mijn toekomstige imperium.

En nu nog snel een slok, en dan zie je mij over een half uurtje weer terug, Piet. Als ik dan weer aan de bar zit, dan is jouw volgende biertje weer van mij, ouwe gabber!”

Inderdaad nam Sjaak een half uurtje later weer plaats aan de bar, en hadden de twee nog een paar uurtjes lol, vanwege het plotselinge geluk van Sjaak. Maar, om elf uur hield Sjaak het voor gezien, vroeger dan op andere vrijdagen, want hij wilde de volgende dag fris genoeg zijn, om zijn nieuwe avontuur aan te vangen.

Het idee van Sjaak de Ronde werd al snel werkelijkheid, en hij sprong in een op dat moment, gat in de markt, met in principe, alleen een mobiele telefoon, een computer en een printer voor thuis, voor de administratie, en een tweedehands bestelbusje, van zeventuizend gulden.

Sjaak ging een expresse service voor zakelijke documenten, brieven, en pakketten beginnen, en zijn mobiele telefoon zorgde ervoor dat hij nooit ver, leeg hoefde te rijden. Zijn nieuwe opdrachten nam hij aan, terwijl hij zijn lopende orders rondbracht. Al na twee maanden had Sjaak genoeg verdiend om een tweede bestelbusje te kopen, en nog een maand later had hij thuis een kantoortje ingericht, en had hij daar een meisje voor de vaste telefoon, en de dagelijkse administratie.

Sjaak was precies in de goede tijd begonnen, en binnen een jaar had hij een vloot van wel twintig bestelbusjes en bussen, en had hij een klein pand in gebruik genomen, in de stad, waar hij nu zelf de dagen doorbracht op kantoor. Hij had inmiddels zo’n dertig parttimers voor hem rijden, want hij had zijn dienstverlening uitgebreid, naar vierentwintig uur per dag service. Sjaak groeide zelf ook, vooral financieel, en begon zich daar ook naar te gedragen. Al snel nam kocht hij een nieuw, vrijstaand huis, met op het erf een bijgebouw, wat hij liet verbouwen, en inrichten als kantoor.

Het perceel had ook ruimte genoeg om alle voertuigen een plaatsje te geven, maar de investering was tamelijk groot. Sjaak had nu een hypotheek van een half miljoen gulden, voor die tijd, een flink kapitaal.

Hij kwam nog steeds iedere vrijdagmiddag in de kroeg, en ook daar groeide Sjaak in de hiërarchie. Hij was anders gekleed dan vroeger, hij rookte nu sigaren, en liet de andere gasten graag merken dat hij genoeg geld te verteren had. Ook had hij zich op een bepaald moment een flitsende nieuwe auto aangeschaft, omdat hij vond, dat iemand die succes had, niet in een tweedehands auto kon voorrijden. Een dikke Mercedes was waar Sjaak zich nu in verplaatste.

Toen was daar de eerste tegenslag, die Sjaak eigenlijk geheel aan zichzelf te danken had. Hij had weliswaar flink geïnvesteerd in zijn bedrijf, en echt niet verkeerd, maar had soms de uiterlijke schijn misschien wel een beetje overdreven. Hij deed zijn financiële administratie namelijk nog steeds zelf. De kosten voor een accountant had hij, vanwege de kosten, steeds voor zich uit geschoven.

En toen was daar de dag, dat hij in zijn stapeltje post van die dag, een blauwe envelop ontwaarde. Hij werd al een beetje zenuwachtig, toen hij de envelop opende, maar dat veranderde snel in pure verbijstering, en wanhoop. Hij zag een bedrag van de aanslag, van meer dan honderdduizend gulden, en dat was, na alle investeringen, en alle gemaakte kosten van het laatste jaar, een keiharde mokerslag. Eerst wist hij van radeloosheid niet wat te doen. Hij griste de sleutels van zijn Mercedes van het bureau, en vluchtte naar de kroeg.

Aan de bar plaatsgenomen, zat ook Piet Lotto daar, en deze verplaatste zich direct naar een kruk naast Sjaak.

“Hey Sjaak, wat een vreemde dag voor jou, om hier te komen. Hoe gaat het met je? Toch niets aan de hand, zeker?”

Sjaak wilde niet met zijn probleem te koop lopen, en hield zich groot. Hij bestelde eerst een rondje voor de hele bar, en antwoordde toen op de vraag van Piet.

“Nee, joh, alles gaat prima, en ik ben mijn eigen baas, dus kan ik hier komen wanneer ik daar zin in heb, denk je ook niet, Piet?” En toen kreeg hij zelfs de behoefte nog meer te imponeren. Hij pakte zijn portefeuille uit zijn binnenzak, en haalde daar tweehonderd gulden uit. Hij gaf ze aan Piet, en blufte er nog even op los.

“Ik heb jou indertijd, toen ik dat gelukje had met jouw lottopapierpjes, nog iets beloofd, Piet. Herinner je je dat nog? Ik vertelde je toen dat als ik mijn eerste fortuin had gemaakt, jij nog tweehonderd gulden van mij zou krijgen. Nou, dat is inmiddels wel gelukt, mag ik zeggen, dus hier, veel plezier ermee.” Piet Lotto had weer een goede dag en ze dronken er nog maar weer op. Vele biertjes later ging Sjaak dan toch maar op huis aan, maar onderweg was daar de tweede tegenslag van die dag. Vijf minuten van zijn huis reed hij regelrecht een fuik van de politie in, die daar een alcoholcontrole hielden. Het eind van het lied was, dat Sjaak pas laat die avond thuis was, maar met een taxi, en zonder rijbewijs, wat later ook nog eens voor zes maanden werd ingetrokken.

Vanaf die dag ging het bergaf, met Sjaak, en met zijn zaak. Slechts twee jaar nadat hij het bedrijf zo voorspoedig was gestart, moest hij faillissement aanvragen, en werd zijn huis, en alles wat daarbij hoorde, door de bank verkocht. Ook de veranderende markt was daar debet aan geweest. Sjaak zelf raakte aan de drank, en woont op een gehuurde kamer, in een onure wijk van de stad, levend van de bijstand.

Het mag duidelijk zijn. De ontwikkelingen van de tijd, brengen kansen, en mogelijkheden, maar het is de mens, die de weelde en fortuin die dat met zich mee kan brengen moeten kunnen dragen. Uiterlijke schijn, en hoogmoed en onverschilligheid, kunnen de uitwerking van ieder goed plan in zeer korte tijd weer om zeep helpen.

Sjaak de Ronde was blind in zijn avontuur gestapt, met slechts één doel voor ogen. Rijk worden, en indruk maken.

Het idee was goed, de uitwerking minder.

Als laatste, een in eerste instantie, voor wat betreft de titel van dit hoofdstuk, een misschien vreemd overkomend onderwerp; De religie, of, het geloof.

De reden dat we dit hier ter sprake brengen, is vanwege de plaats die de kerk, en het geloof in oude tijden binnen de samenleving had.

Vroeger waren er veel meer actieve gelovigen dan nu, hiermee bedoelen we vooral het aantal kerkgangers, wat in de jaren danig is verminderd.

Als we wat verder teruggaan in de tijd, kunnen we echter best een vergelijking maken, tussen de media, nu, en de kerk van vroeger.

Voor veel gelovigen namelijk, was die kerk, vroeger ook een vorm van informatievergaring, communicatie, en een bron voor opinievorming. De wekelijkse voordracht van de geestelijke die voor hen stond, in de kerk, ging vaak over de dagelijkse zaken in het leven. Het ging echter ook over de wijze waarop het leven werd ingericht, of beschouwd. Bepaalde gedragseigenschappen, en normen en waarden, werden min of meer opgelegd, of in ieder geval, vrij éénzijdig onder de aandacht gebracht.

Er werd door grote groepen mensen geleefd, met de normen en waarden van de kerk.

Ook bracht dit dus toen al een bepaalde splitsing teweeg, binnen de samenleving; Gelovig, of ongelovig.

In de tijd waarin wij nu leven is dit dus duidelijk minder geworden, maar, het bestaat nog steeds, en we hebben in ons land ook te maken gekregen met andere religies, waarvan we dus vroeger, bijna geen weet van hadden.

Die ‘nieuwe’ religies hebben ook best wel een stempel op onze samenleving gedrukt. Zeker na de grotere instroom van (arbeid)migranten is, vooral in de steden, ook voor wat dat betreft, het straatbeeld verandert.

Eerlijkheidshalve, moeten we ons daarbij ook wel bedenken, dat dit ook goede veranderingen met zich mee heeft gebracht. Deze veranderingen horen echter echt niet thuis onder de kop van dit hoofdstuk, dus dat gegeven zullen we weer een ander plaatsje geven, verderop in dit boek.

3. Generatieconflicten

Generatieconflicten zijn ook van alle tijden, maar ten tijde van een snel veranderende maatschappij, kunnen dit soort conflicten zelfs binnen één generatie opdoemen.

Over die conflicten binnen één generatie, later in dit hoofdstuk meer. Nu gaan we het eerst over de conflicten tussen ouders en kinderen hebben, die duidelijk te maken hebben met de verandering van de tijd waarin wij leven. Niet alleen vanwege de snelheid waarmee bepaalde ontwikkelingen gebeuren, maar ook vanwege hetgeen wordt vermeld in de titel van dit boek.

De generatie met de uitspraak; Vroeger was alles beter, is niet de generatie van de jongsten onder ons. Het is ook niet de generatie daarna. De uitspraak heeft zijn thuis vooral binnen de oudere generaties. Hoe het ook zei, het maakt allemaal niet zoveel uit, als je puur kijkt naar hoe die uitspraak, en daarna de reactie daarop, tot stand is gekomen.

Laten we eens even teruggaan naar het eerste hoofdstuk van dit boek, naar de beginnende discussie tussen vader en zoon.

De vader was dus blijkbaar opgegroeid in een tijd dat veel van de hedendaagse communicatiemiddelen nog niet bestonden. De zoon daarentegen was ter wereld gekomen toen de ontwikkeling van die communicatiemiddelen al in volle gang was, zeker op het moment dat hij oud genoeg was om ze te bezitten, en te gebruiken. Wat dit punt betreft, was de wereld van de vader in zijn jeugd, dus veel ‘kleiner’ dan de wereld van zijn zoon, nu.

De vader had ook nooit de behoefte gehad zich dit soort dingen eigen te maken. Mede daardoor bekeek hij de situatie ook onwetend van het feit, dat zijn zoon die telefoon niet alleen raadpleegde voor onbenullige zaken. Hij zag de telefoon meer als een storend speeltje, voor zijn zoon echter, was die telefoon iets wat thuishoorde in de wereld waarin hij leefde. Nu had de vader, op dat specifieke moment natuurlijk best een punt, maar de manier waarop hij dit uitte, bracht de discussie tot stand. De zoon, zou echter beter moeten weten, en had een ongemakkelijk moment voor zijn moeder kunnen voorkomen, door de telefoon, zonder commentaar, even terzijde te leggen.

Voor allebei valt dus wat te zeggen, Maar daar komt ook verdraagzaamheid en begrip om de hoek kijken, en de kracht en wijsheid om soms concessies te doen, om de vrede te bewaren.

Het zijn begrippen die vooral de laatste tijd weer meer en meer in het nieuws komen, en waarbij er ook nog een nieuw begrip een belangrijk aandachtspunt is geworden. Dit nieuwe begrip is verdeeldheid, een zeer moeilijk te omschrijven eigenschap. Moeilijk omdat het met zoveel verschillende onderwerpen te maken kan hebben. Eén van die onderwerpen, zou dus ook het generatieconflict kunnen zijn. De generatieconflicten tussen een ouder en het kind, daar blijven we nog even bij. In volgende hoofdstukken komen de eerder genoemde begrippen en eigenschappen nog wel terug, bijvoorbeeld wanneer we het over politiek gaan hebben.

Er is nog een uitspraak die mogelijk voor veel ouders en toekomstige ouders hulp zou kunnen bieden, als het gaat om begrip en steun bij de opvoeding van hun kinderen. De tijd waarin onze kinderen leven is veel anders dan de tijd waarin wij zelf onze jeugd doorbrachten.

Die uitspraak is door de auteur van dit boek gebruikt om er een welgemeend en goedbedoeld advies van te maken.

‘Wanneer je probeert met de tijd mee te gaan, en je de veranderingen van de tijd waarin we leven, in je opneemt, en waar nodig, jezelf eigen maakt, dan zal dit vele discussies en conflicten voorkomen.’

Dit is natuurlijk nog maar een klein voorbeeld, als we het hebben over generatieconflicten tussen ouders en kinderen. Een veel grotere oorzaak van dit soort conflicten is juist het verschil van de tijd waarin de ouders zijn opgegroeid, met de tijd, waarin hun kinderen leven, en wat dat verschil heeft veroorzaakt, voor nu. We gaan weer even terug naar de vader en de zoon uit hoofdstuk één, en laten we daarbij eens proberen begrip op te brengen, voor ieders standpunt.

Wat betreft de vader, moeten we dus beseffen dat deze uitgaat van het beeld en de omstandigheden waarin hijzelf opgroeide. In zijn jeugd waren er geen mobiele telefoons, maar er ontbraken daarnaast nog veel meer middelen van de huidige tijd. Veel van de hedendaagse transportmiddelen waren nog niet beschikbaar, of waren nog in ontwikkeling. Geld was in mindere mate aanwezig dan nu, en de vormen van vrijetijdsbesteding waren ook totaal anders. De wereld van de vader was dus tijdens zijn jeugd, letterlijk, veel kleiner dan die van zijn zoon, nu. In zijn jeugd kwam hij amper uit het dorp, en van de wereld om hen heen hoorden of zagen ze weinig.

Voor zijn zoon, echter, was dit allemaal een heel ander verhaal. Die was opgegroeid met alle moderne middelen, en had een actuele blik op de wereld. Die zoon had veel meer kijk op wat er in de rest van de wereld gebeurde, dan de vader, op zijn leeftijd had.

Eigenlijk zou je, met respect, kunnen zeggen dat de zoon veel eerder geestelijk ontwikkeld was, en waarschijnlijk op een veel breder vlak, dan de vader.

Dit soort problemen, of conflicten komen redelijk vaak voor, en daar is nog een andere reden voor.

De hedendaagse jeugd is mede door al de moderne middelen die tot hun beschikking zijn, ook veel meer gedreven geraakt in multitasking; Meerdere dingen tegelijkertijd kunnen doen. Hierdoor lijkt het voor ouderen soms dat er geen aandacht is voor wat ze zeggen, maar dit is dus vaak een onterechte conclusie, die getrokken wordt.

Nu is het zelfs zo, dat dezelfde problemen en conflicten zich ook binnen één en dezelfde generatie voordoen, en dat is iets waar vaak niet bij wordt stilgestaan. Dit brengt deze conflicten naar meer gebieden, dan alleen het gezinsleven. Het openbaart zich ook op het werk, of elders in de samenleving. Zelfs op straat of in het verkeer kunnen dit soort aspecten de kop op steken.

Binnen één generatie hebben we nog steeds te maken met mensen die zijn meegegaan met de tijd, en met mensen die dat niet hebben gedaan. Wel valt daar waarschijnlijk bij op te merken, dat dit in de steden iets anders zal zijn, dan op het platteland. En daar hebben we een ander probleem, wat het dus naar de werkomgeving brengt. Mensen van het platteland, of uit kleinere dorpsgemeenschappen, hebben vaak meer problemen om aansluiting te vinden bij hun collega's, wanneer ze hun werk in de stad hebben.

Een ander probleem, voor wat betreft conflicten, is ontstaan, door de komst van internet. Dit zorgde ervoor dat mensen zich anders gingen oriënteren op allerlei zaken, door wat er via internet op hen afkwam.